

Enskild motion

Motion till riksdagen 2016/17:545

av **Niclas Malmberg och Stina Bergström (båda MP)**

Förbud mot kärnvapen i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag till förbud mot kärnvapen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Skrotat kärnvapenprogram

Det svenska kärnvapenprogrammet, som initierades 1945, avslutades definitivt 1972. Detta efter ett framsynt opinionsarbete av bland annat Inga Thorsson och Östen Undén. Idag finns en mycket bred samsyn i Sverige om att innehav av kärnvapen enbart skapar ökade risker och att ett krig som förs med kärnvapen enbart har förlorare. Även om det inte finns några politiska krafter som idag verkar i Sverige för ett förnyat kärnvapenprogram finns i dag inte heller något som reglerar förekomsten av kärnvapen i Sverige. Inte minst utifrån det ökade militära samarbete som idag växer fram är det därför angeläget att förbjuda kärnvapen på svenskt territorium.

Dagens reglering

Två regleringar snuddar i dag vid frågan. Den ena är lagen om kärnteknisk verksamhet, (SFS 1984:3), som innefattar förbud att utan tillstånd föra in uran eller plutonium i landet. Men tillstånd ges av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer, varför lagen inte utgör något principiellt skydd mot kärnvapen på svenskt territorium. Både lagens förarbeten och dess lydelse är också tydliga med att det är civil kärnkraft som lagen avser.

Den andra är det internationella icke-spridningsfördraget, NPT, som slår fast att endast USA, Ryssland, Frankrike, Storbritannien och Kina tillåts ha kärnvapen. Sverige har genom NPT förbundit sig att inte tillverka, förvärva, mottaga eller använda kärnvapen – men fördraget hindrar inte att kärnvapen kan placeras på icke-

kärnvapenmaktens territorium så länge som kärnvapenmakten fortfarande har full kontroll över dem.

Lär av Finland

NPT ger dock en möjlighet skapa fullständigt kärnvapenfria områden genom att regionalt inrätta så kallade kärnvapenfria zoner, vilket också flera av våra grannländer utnyttjat. Norge och Danmark, som varit medlemmar av Nato sedan dess bildande 1949, har ett undantag som innebär att kärnvapen inte får placeras på deras territorier i fredstid. Finland har å andra sidan i sin kärnenergilag från 1987 en formulering som rakt ut säger: ”det är förbjudet att införa kärnvapen till Finland” (FFS 1987 nr 990, § 4).

Regeringen har gett i uppdrag åt Folkrätts- och nedrustningsdelegationen att studera frågan om svensk anslutning till den humanitära utfästelsen och frågan om kärnvapenförbud. Men frågan behöver inte vara komplicerad, för att klargöra att kärnvapen inte får införas på svenskt territorium räcker att införa en motsvarande lagstiftning som den finska även i Sverige.

Niclas Malmberg (MP)

Stina Bergström (MP)